

PYHÄJOEN KUULUMISET

Keskiviikkona 5.12.2007 - viikko 49

Suomi 90 vuotta

Itsenäisyyspäivä 6.12. Pyhäjoella

*klo 11 Jumalanpalvelus kirkossa; saarnaa kirkkoherra Jukka Malinen,
kunniakäynti sankarihaudoille*

klo 12 Kahvitarjoilu lukiolla

klo 13 Itsenäisyysjuhla Pauhasalissa, juhlapuhe FM Tero Niemi

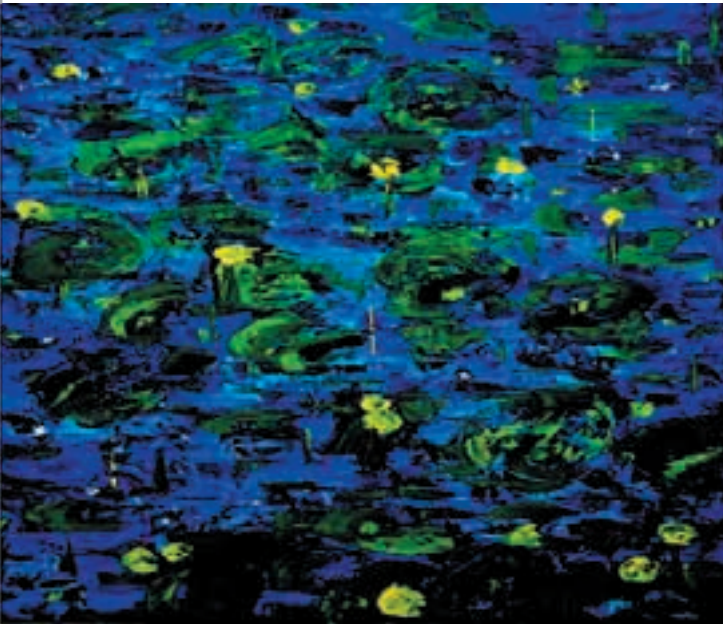
klo 17 Kynttilöiden sytytys sankarihaudoilla

klo 17.15 Partiolaisten soihtukulkue sankarihaudoille

Hyvää itsenäisyyspäivää

kunta, seurakunta, järjestöt

Liisa Kitinprami Näin sen näin, läheltä ja kaukaa

Pyhäjoen kirjastossa joulukuussa 2007

Näyttely avoinna:
maanantai ja torstai 11-16,
tiistai, keskiviikko ja perjantai 13-20,
juhlapyhinä suljettu

Ruukintie 1, 86100 Pyhäjoki
Puhelin (08) 4390248
<http://www.pyhajoki.fi>

Tervetuloa tutustumaan

*Joulupukki verraton,
saanhan kuiskuttaa
nyt kun mulla hiukan on
jouluasiaa...*

Pyhäjoen Kuulumiset julkaisee 19.12.2007

JOULUSPECIALIN

MAINOSTAJAT, ILMOITTAJAT:

Teillä on viimeinen mahdollisuus ennen joulua julkaista viimeiset kuumat **JOULUVINKIT!** Lehti julkaistaan värillisenä, joten mainoksista saa entistä vetävämpiä. Hinnat ovat normaalit, edulliset Kuulumisten hinnat, värillisiä 20-60 e.

*Anna lahjaksi
hyvää mieltä!*

Lehdessä on myös joulutervehdyssivut, joilla jokainen, niin yksityinen kuin yritysikin, voi edullisesti muistaa asiakkaita, sukulaisia, ystäviä **JOULUTERVEHDYKSELLÄ!** Hinnat: yksityiset 1x50mm 10 e, yritykset 2x50mm 20 e, (+alv), värillisiä 10 e. Voit laittaa isommankin tervehdyksen!

AINEISTON viikon 51-52 lehteen tulee olla toimituksessa perjantaihin 14.12. mennessä!

PYHÄJOEN KUNTA KUTSU

Pyhäjokisuussa on toteutettu useita tulvasuojeluhakkeita mm. pengerryksiä, perkauksia ja ruoppauksia. Tarvetta jokisuiston kehittämiselle on kuitenkin yhä edelleen olemassa.

Pyhäjoen kunta, Vattenfall Sähköntuotanto Oy ja Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus päättivät keväällä 2007 käynnistää Pyhäjokisuun moninaiskäytön kehittämishankkeen suunnittelun. Hanke päätettiin jakaa kolmeen toisiinsa kytkeytyvään osahankkeeseen:
I) Tulvasuojelun tehostaminen
II) Suiston moninaiskäytön kehittäminen
III) Tervon veneväylä

Osahankkeille tullaan laatimaan hankesuunnitelmat. Tulvasuojeluosiossa on tässä vaiheessa mukana Tunkemanojan kunnostaminen tulvaväyläksi, Matinsaaren etelärannan ja Maivan alueen toimenpiteet, Lipinsaaren ja Vehkalan mutkan toimenpiteet, Kittilänsuvannon yläpuolen toimenpiteet ja Kielosaaren alueen toimenpiteet. Pyhäjoen suistoa halutaan kehittää virkistyskäyttö- ja matkailukohteena. Perusedellytyksenä on alueiden saavutettavuuden parantaminen. Suistoon suunnitellaan ulkoilureitistö opasteineen ja palveluvarusteineen. Myös veneväylän kunnostamisesta laaditaan suunnitelma.

Suunnitelmien valmistuttua hankkeiden toteutukselle haetaan EU-osarahoitusta vuosille 2008-2010.

Pyhäjoen kunta kutsuu teidät Pyhäjoen moninaiskäytön kehittämishankkeen esittelytilaisuuteen, joka pidetään Pyhäjoen lukion "Pauhasalissa" 11.12.2007 klo 17.30 alkaen, osoitteessa Koulutie 8, 86100 PYHÄJOKI. Henkilökohtainen kutsu on lähetetty niille, joita tulvasuojeluun liittyvä osahanke koskee tai saattaa koskea.

Tervetuloa

Pyhäjoella 26 päivänä marraskuuta 2007

KUNNANHALLITUS

Kuntatie 1, Postilokero 6, 86101 Pyhäjoki
Puhelin: (08) 439 01, Faksi: (08) 439 0266
www.pyhajoki.fi

- Liisa Kitinpramin taidetta kirjastossa "Näin sen näin, läheltä ja kaukaa"

Ensimmäisellä näyttelyllään Suomessa **Liisa Kitinprami** palaa juurilleen Pyhäjoelle. Liisalla on terveydenhoitajan tutkinto, ja hän työskenteli terveydenhoitajana Suomessa ja Saksassa vuoteen 1998, jolloin hän muutti Irlantiin.

Liisa on piirtänyt ja maalannut koko ikänsä. Kaikki käsillä olevien papereiden reunat täyttyivät ja täyttyivät yhä piirustuksista ja kirjoituksista. Dublinissa hän opiskeli suomalaisen taidemaalari **Joonas Sirviön** johdolla ja löysi omimman mediumin, öljyvärit, joita hän käyttää säästelemättä työskennellen pääasiassa paletti- ja seinämaalauksella.

Hän on aina tuntenut maaseudun henkisen hyvinvoinnin lähteeksi.

Tunnelmat, värit ja erilaiset pinnat ja äänet lähiympäristössä ovat hänen inspiraatioinaan.

Liisa on matkustanut laajalti Euroopassa ja Yhdysvalloissa ja hänen tauluissaan näkyy eri maiden, niiden luonnon, kulttuurien ja arkkitehtuurien vaikutus. Hän maalaa muun muassa katunäkymiä, joihin hän ottaa mukaan alkuperäisen tunnelman kadulta yhdistäen sekä henkilökohtaisen kokemuksen että todellisen näkymän.

Liisa viettää nykyisin mahdollisimman monet koulujen loma-ajoista Suomessa keräten aineistoa ja muistoja käyttääkseen niitä ateljeetyössään, tällä hetkellä lähinnä Dublinissa.

Liisa Kitinpramin tauluja on ollut yleisölle nähtävillä toistaiseksi vain Irlannissa. Ateljee on Kitinpramin kotona Dublinissa ja asunto on toiminut galleriana avoimilla ovilla Rathmines (town inside Dublin) Festivalien aikana. Taidetta on ko-koelmissa esim. Hotel Westport Plaza + Castlecourt Hotel + Hotelli Knockranny House Irlannissa <http://www.westportplazahotel.ie/> ja lukuisissa yksityiskokoelmissa sekä Irlannissa että Suomessa. Kitinpramin taiteeseen voi tutustua myös netissä www.kitinprami.com

Näyttely avoinna joulukuussa 2007: maanantai ja torstai 11-16 (sekä pyhien aatot), tiistai, keskiviikko ja perjantai 13-20, juhlapyhinä suljettu. Tervetuloa tutustumaan.

Liisa Kitinprami omistaa taidenäyttelynsä isälleen Orvolle.

Pyhäjoen seurakunnan perinteiset JOULUMYYJÄISET

srk-talolla la 8.12. klo 10-13
(arvonnot alkavat klo 12.30)

Myyntissä jouluisia tuotteita: kransseja, kynttilöitä, kortteja, koristeita, leivonnaisia, joululaatikoita, arpoja.

Buffetista voit nauttia kahvia sekä suolaista ja makeaa suupalaa.

Myyjäisten tuotto menee lähetystyölle.

TERVETULOA!

PJK Tiedottaa

Juniorikiekkoa jäähallilla!

Ke 05.12
klo 18.00

D-Juniorit
PJK-TeKi

La 08.12
klo 14.00

D-Juniorit
PJK-OuHu

Puutarha valmistautuu joulun...

Jouluavajaiset su 9.12. klo 9-17

- piparikahvit
- mehua ja karkkia
- arvontaa
- joulupukki ja -muori vierailevat puutarhallamme klo 11-14

- joulukortit 1,-/ 10 kpl
- joulukynttilät
- jouluiset kranssit
- kuivakukka-asetelmat
- joulutähdet, hyasintit, amaryllikset, jouluasetelmat ym...

Pidennetyt aukioloajat **9.-24.12**
ma-pe 9-20 la-su 9-17
23.12. 9-20, 24.12. 8-13

Pattijoen puutarha

Pyhääläntie 142, 92140 Pattijoki,
puh. 2237022

Kantaperuna 20 vuotta

HANNA TUUKKALA, PYHÄJOEN LUKIO

Vuonna 1987 Eero Pisilä perusti Pyhäjoen Kantaperuna Oy:n. Yrityskursseilla käyneen Pisilän ajatuksena oli laajentaa maatilaa puitteissa 1981 aloitettu hyvälaatuisen siemenperunan tuottaminen yritykseksi.

Pirttikoskelle rakennettiin yhtiötä varten varasto; Kantaperuna sai tuotantosopimuksen elintarvikealan yrityksen Norrgård Oy:n kanssa. Kun Norrgårdin omistaja kuitenkin pian vaihtui, täytyi Kantaperunan aloittaa uusien suunnitelmien tekeminen.

Pieni siemenperunayritys ottikin huomattavan askeleen eteenpäin 90-luvun alussa. Pisilä matkusti Hollantiin neuvottelemaan yhden maailman merkittävimpiin kuuluvan siemenperunayhtiö HZPC:n kanssa. Reissulta hän palasi mukanaan HZPC:n lajikkeiden edustus sopimukset.

Tämän jälkeen Kantaperunan yhteistyö HZPC:en kanssa on tiivistynyt vuosien saatossa, ja monet hollantilaiset perunalajikkeet ovatkin tulleet suomalaisille kuluttajille tutuiksi. Etunenässä tietenkin Van Gogh-lajike, joka juurtui Suomen maahan aluksi juuri Pisilän kotipeltoilta. Nykyisin Van Gogh on Suomessa markkinoiden johtava perunalajike.

Juhlan aihetta

Kantaperuna Oy:n perustamisesta on nyt 20 vuotta aikaa. Viime maanantaina yhtiö piti Pyhäjoen Monitoimitalolla juhlatilaisuuden aikuisen ikään päässeen taipaaleensa kunniaksi.

Juhlaan onkin aihetta, sillä kahdessa vuosikymmenessä Kantaperuna Oy:stä on sukeutunut merkittävä kansainvälinen toimija. Suomessa yhtiö on tätä nykyä markkinajohtaja alal-

laan, lähes 50 % markkinaosuudella.

Pyhäjoen Kantaperuna Oy vaihtoi nimensä Pohjoisen Kantaperuna Oy:ksi vuonna 2001, jolloin yhtiö sai nykyisen muotonsa. Tänä päivänä Kantaperuna on emoyhtiö yritysryppäälle, johon kuuluvat ruokaperunayhtiö Luonnosta Oy ja HZPC Kantaperuna AB (Ruotsi) sekä sisaryhtiö HZPC Sadokas Oy, joka hoitaa Venäjän vientiä. Kuluneena vuonna Kantaperunasta tuli myös 40 %:n omistaja Vihannissa toimivaan Profood-perunatehtaaseen. Venäjän lisäksi Kantaperunan tärkeimpiä vientimaita ovat Ruotsi, Norja, Viro ja Turkki. Kaiken kaikkiaan viennin osuus on noin 30 % kokonaistuotannosta. Viljelijäomistajia Kantaperunalla on lähes 30; Eero Pisilä on pääomistaja.

Vuosikymmenten kokemuksella

Perunanviljelijänä Pisilällä on yli 30 vuoden kokemus kotitilallaan Yppärissä. Viljelyn ja Kantaperunan asioiden lisäksi hän toimii muun muassa pakinoitsijana yhtiön Kuuma Peruna-lehdessä, joka ilmestyy pari kertaa vuodessa. Maanantain juhlassa Suomen yrittäjät myönsivät Eero Pisilälle Yrittäjäristin Timanttiristin tunnustuksena pitkäaikaisesta ja ansioituneesta yritystoiminnasta.

Pitkän ja elinvoimaisesti rönsyilleen yritystaipaleen tulokset ihmetyttävät välillä yhtiön perustajaa itseäänkin. "Täytyy lainata vanhaa aforismia ja sanoa, että taikuri itsekin hämmästyy", Pisilä kuvailee ajatuksiaan.

Yhteistyökumppaneita on ympäri maailmaa, ja kasvu sen kun jatkuu. "Yritystoiminta on sisältörikasta, se

Eero Pisilä on toiminut yrittäjänä 30 vuoden ajan; hän sai Suomen Yrittäjien timanttiristin maanantain juhlassa. (ylhäällä)

Maa- ja metsätalousministeri Sirkka-Liisa Anttila kiitteli Kantaperunan roolia vahvana siemenperunatalona ja alan toimijana: "Teidän toimintanne on osoittanut, että hyvälle siemenperunalle on kysyntää myös maamme rajojen ulkopuolella ja se on suuntaus, jota haluan olla lämpimästi kannustamassa." (vasemmalla)

Kantaperunan 20-vuotisjuhlallisuuksissa kerrattiin yhtiön menestystekijöitä, jotka ovat olleet onnistuneet lajikelanseerukset Suomessa ja lähimarkkinoilla. Kantaperunan kotimaassa lanseeraama Van Gogh on ollut vuosia Suomen suosituin perunalajike. Yrityksen muita suosittuja perunabrändejä ovat varhaisperunalajike Timo, ruokaperunalajike Victoria sekä teollisuuden ja suurkeittiöiden käyttämä Asterix. (alhaalla)

on ensisijaisesti muuta kuin rahan-tekoa", tuumii Pisilä, joka nykyisin toimii Kantaperunan hallituksen puheenjohtajana. Toimitusjohtajan paikasta hän luopui neljä vuotta sitten, jonka jälkeen yhtiötä on johtanut Jussi Karjula.

Tulevaisuuden visiot

Kantaperunan tarina tuskin jää kahteen vuosikymmeneen. Yhtiön tavoitteena on kaksinkertaistaa tuotantonsa 4-5 vuoden jaksolla ja tulla maailman johtavaksi siemenperunatoimijaksi laadulla ja luotettavuudella mitattuna sekä tuottaa terveitä siemeniä koko Euroopan ja Venäjän alueille.

Tulevaisuudessa Kantaperunan suunnitellaan olevan yhä enemmän mukana perunatuotannossa ja peruna-alan kehittämissä hankkeissa. Hyvänä esimerkkinä yhtiön innovatiivisuudesta ja kehityshalusta on keväällä 2008 avattava ePeruna. Kyseessä on internetpalvelu, joka tarjoaa Kantaperunan asiakkaille tarkat tuoteselosteet perunaeristään.

Kantaperunan tähänastinen elämäнкаari on ollut menestyksellä. Kuten useimpien menestysjien, Kantaperunankaan toiminnan arvot eivät ole vain taloudelliset. "Tavoitteena ei ole vain tulojen kasvu, vaan myös tiedon ja osaamisen kasvu. Työilmapiiri, kehitys ja tulevaisuuden näkymät ovat tärkeitä", Pisilä summaa.

Miksi kuvista?

TERESA TUUTILA

Joku viisas tiedemies on osannut laskea, että tämän päivän 7-vuotias lapsi on nähnyt yhtä paljon kuvia elämänsä aikana kuin 70-vuotias ihminen. En tiedä, millä kaavalla tätä asiaa voidaan todentaa, mutta tosiasia on se, että elämme kuvien keskellä. Niitä on mainostauluisa, lehdistä, kirjoissa, televisiossa, netissä ja kännyköissä - ihan joka paikassa!

Tämä on tietysti kulttuurin ystävän mieleen; on materiaalia, mistä valita. Mutta asialla on myös kääntöpuolensa, esimerkiksi mainostajat käyttävät sumeilematta hyväkseen kuvamaailman luomia mahdollisuuksia - tuotteita myydään mielikuvilla. Ostaessasi uudet kengät samaistut niitä mainostaneeseen kauniiseen henkilöön. Mikäpä sen mukavampaa; kuin tuntea olevansa osa tätä kaunista mielikuvaa.

Onneksi myös koulussa ja erityisesti alakoulun oppikirjoissa on huomattu kuvien ja mielikuvien hyöty oppimisen ymmärtämisessä ja helpottamisessa. Aapinen tai matematiikan kirja on kuvitettu raikkaasti ja hyödyllisesti. Esineillä ja niiden kuvaamisella pyritään konkretisoimaan ja tekemään abstraktia ajatusmaailmaa näkyväksi. Tässä ollaan vielä vähän mainostajien käyttämään hyötyyn verrattuna jälkijunassa, mutta perässä tullaan hyvää kyytiä.

Valtaisan kuvamateriaalin keskellä on hyvä, jos omaa jonkinlaisen "suodattimen". Tämä toimii välineenä, jolla tulkita eteen aukeavia asioita. Kuvilla voidaan sanoa olevan samanlaisia sääntöjä ja lainalaisuuksia, kuin vaikkapa äidinkielessä aineen, runon tai proosan kirjoittamisessa.

Kaikilla kuvilla on joku tekijä ja sanoma, minkä vuoksi se on olemassa. Lehtikuvalla lööpin vieressä on suunnilleen yhtä suuri merkitys kuin itse tekstillä. Sillä vedotaan tunteisiin. Saadaan kuluttaja kiinnostumaan ja ostamaan. Taidekuvalla on usein erityyppinen päämäärä kuin mainoskuvalla. Silti molempia kuvia voidaan lähestyä saman "suodattimen" kanssa. Taas toisaalta, mainoskuvan ja taidekuvan ero saattaa olla hämmästyttävän pieni.

Miksi sitten täytyy olla tällainen suodatin? Miksi ei voi vain nauttia elämästä ja kuvista täysin palkein ja antaa virran viedä? Kuten jo edellä kuvatussa esimerkissä, jossa asetettiin oppikirjojen "hyötykuvat" mainostajien käyttämiin "rahakuviin" ymmärrämme, että on hyvä olla kriittinen. Kriittinen samalla tavalla, kuin vaikkapa luetun tekstin suodattamisessa. Eri tietolähteistä tehdyt tekstit ovat erikseen varteenotettavia. Netissä keksityllä nimimerkillä julkaistu mielipide ei ole samalla tavalla validi kuin tiedeyhteisössä julkaistu mielipide (mielipiteet siellä joutuu usein todentamaan tutkimuksella.) Esimerkit tässä ovat hyvin etäällä toisistaan ja niillä on selkeä ero. Samantapaiseen kriittisyyteen tulisi pyrkiä kuvien suhteen. Missä kuva on tehty? Mitä sillä halutaan sanoa? Kuka kuvan on tehnyt? Missä? Miksi? Lehtikuvien tarkastelussa on hyvä pohtia kirjoitetun tekstin ja kuvan yhteyttä. Miltä kuva näyttää ilman tekstiä?

Kuvamaailman sääntöjä ja lainalaisuuksia pohdimme mm. Raahen opistolaisten kanssa. Minulla on ilo ohjata täällä aikuisia, nuoria sekä lapsia. Oma henkilökohtainen kuvanlukutaito on hyvä oppia kehittämään varhain. Koskaan ei ole kuitenkaan liian myöhäistä!

Paperiveistoksen viimeistelyä

Valmis veistos

Tekemisen riemua

Oman kuvan pohdintaa Pyhäjoella

Omakuva on taiteilijoiden kestoaihe. Salaisuus omakuvan tekemisessä on varmasti sen henkilökohtaisuudessa. Mitä haluan paljastaa itsestäni muille? Miten näen itseni, miten kuvaan itseäni? Omakuvat kertovat myös aikansa historiasta. Me lähdimme pohtimaan muksujen kanssa aihetta siten, että kirjoitimme ensin kuvan. Tämä tapahtui niin, että oppilas kirjoittamalla muodosti jälkeä (tekstiä), joka puolestaan toimi kuvan ääriivoina ja varjostuksena. Varsinaisesti emme siis piirtäneet, vaan kirjoitimme. Lähtökohta oli kuitenkin sama. Mitä haluan itsestäni kirjoittaa – mitä salata?

Kirjoitustyön jälkeen aloimme rakentaa omakuvastamme kolmiulotteista paperiveistosta. Lähtökohdat olivat hyvin pelkistettyjä ja geometrisia. Pohdimme, millaisia vaikutuksia eri muodoilla oli toisiinsa - halusiko korostaa työssään teräviä vai pehmeitä piirteitä? Mitä se puolestaan saattaa viestiä? Usein työt lähtevät viemään tekijäänsä. Yhtäkkiä oppilas saattoi havaita, että minun veistokseni näyttää koiralta. Ja mikäs siinä. TV-mainoskin aikoinaan opetti, että meissä kaikissa asuu pieni lehmä. Miksi ei myös koira?

Omakuva paperiveistoksena

Teoksen suunnittelua

Kirjoitettu omakuva

Lelut seikkailevat Yppärissä

TERESA TUUTTILA

Kun aloittelimme kuvataidekerhon syksyllä Yppärissä, oli meillä ilo nauttia vielä ihanista lämpimistä syyskeleistä. Kauniista ilmoista voi ja pitää nauttia myös kuvataidekerhossa. Tämä tapahtuu siten, että menemme ulos luontoon tekemään. Meillä täällä maalaispitäjissä on todella kauniit ja viihtyisät koulujen pihat, ja aika niitä tutkiessa kuluu nopeasti. Tämänkertaisena aiheena meillä oli "Lelu seikkailee". Jokainen oppilas sai tuoda kotoaan oman pehmolelun, joita me sitten asetelimme pitkin koulun pihamaita. Mietimme, mistä lelu on tulossa ja minne menossa. Mistä sen seikkailu syntyy? Esineen ympärille alkoi syntyä tarinaa. Itse teoksen toteutus tapahtui kynäluonnoksen jälkeen vesiväreillä. Tarkimpia yksityiskohtia vielä viimeistelimme puukynällä.

Maisema mudostuu

Marraskuun kalenterianalyysi

ANTERO KALLIO

Ajeluvälineen nimi on mahdollisesti reslareki. (etymologinen arvas: KRESLO/KRESLA on venäjän kielessä joku nojatuoli-resla?) Tätä rekityyppiä on varmaankin käytetty esimerkiksi kauppa- ja myllyreissuilla. Puiden hakuun metsästä käytettiin parirekeä, jonka lastaustasoa kutsuttiin rekaksi. Sunnuntaiajeluihin oli omanlainen hienempi reki. Hevosen niskaan päällä oleva luokki pitää aisoja erillään. Luokin takana näkyy setollkarakennelma, jonka päällä on messinkinen soittokeho.

Kookkaassa talossa näyttää olevan pärekatto. Katolle johtavat jyrkät palo-/nuohoustikkaat, joihin nojaa kaksi puoshakaa eli palokeksiä, joilla revittiin kattoon reikä mahdollisen tulipalon alkusammutuksessa.

Talossa lienee aika iso karja, kun kuistilla näkyy noin monta maitopäntikkää. Hevosen takana näkyvät kahdet mäystimelliset sukset. Mäystimäy on nahkainen kaari, joka pitää kengän kiinni suksessa. Reen kytyissä olevalla henkilöllä on jaloihensaan pieksut, joita suutarit tekivät kokonaan nahasta puunaula- ja pikilankatekniikalla. Päässänsä hänellä on korvuskainen karvalakki (Nikita?). Suitsissa olevalla henkilöllä saattaa olla jalkineina huopatossut mutta karvalakki on erilainen kuin kyytiläisellä. Lakissa ei ole korvuskäppää vaan turkiskaistale, joka on takaa poikki. (Koivistolainen?)

Taloon on tuotu tarkastuskarjaan siirrettävä laboratorio erikoisra-

kenteisessa puulaatikossa.

Muistelen nähneeni naapurin mummulan pirtissä samanlaisen. Laatikon mitat olivat suunnilleen 60cm x 100cm x 80cm. Laatikon kyljessä oli aukko, johon ilmeisesti laitettiin veivi sisällä olevan sentrifuugin pyörittämistä varten. Tarkastuskarjat kiersivät ainakin vielä 50-luvulla suurimmilla karjatiloihin tutkimassa maidon laatua ja ennen muuta rasvaprosentteja. Jalostuksen avulla rasvaprosentteja pyrittiin nostamaan. Voi oli tuolloin tärkeämpi tuote kuin nykyisin. Minulle on jäänyt epäselväksi karjalon laboratorio kemikaalit. Ehkä siellä oli joitakin happoja saostamisia varten. Sentrifuugilla kai nopeutettiin saostumien laskeutumista koeputkissa.

Meillä kotona oli 4-5 lehmää, joita lypsettiin käsin. Lypsystiana oli emaloitu ("laseerattu") ämpäri. Muistan, kun lypsyn alkuvaiheessa kuului teräviä sirahduksia ja lopussa ämpäriin täyttyessä vaimeita suhahduksia. Vastalypsetyn maidon pinnalle nousi vaahtoa. Maito kaadettiin ämpäristä siiviläsuppilon kautta päntikkään. Siivilään vaihdettiin joka lypsulle uusi siivilävanu. Sitteen päntikkä nostettiin betoniseen vesialtaaseen jäähtymään. Jossakin vaiheessa maitoa hämmennettiin pitkävartisella sekoituslätyksellä. Kesäisin jäädytysveden sekaan laitettiin jääpaloja. Jäät sahattiin talvella joesta erikoisjusteerilla ja säilöttiin sahanpurukan alle. Päntikät vietiin maitolavalle, josta maitoauto haki ne Raahen meijeriin. Maitolava oli yhteinen mummulan kanssa.

Naapurissa oli lehmäiä ehkä 15 tienoilla. Naapuriin hankittiin kannulypsykone mahdollisesti 50-luvun puolivälissä. Setäni rakenteli karjakeittiöön alipainepumpusta ja jostakin päntikistä lypsykoneen, jota

sähkömoottori pyöritti. Välillä sama moottori pyöritti vesipumppua.

Maitoauto kulki joka päivä keräten lavoilta meijeriin menevät maidot. Kuljettajalla oli apunaan vänkärimes, joka hyppäsi maitolavalle päntiköitä nostelemaan.

Auton lavalla ei ollut minkäänlaista suojakoppia. Röntäsaateissa ei vänkärin homma ollut kadehdittava.

Paluukyydyissä tuli meijeriltä kurria eli kuorittua maitoa. Kurria käytettiin toisinaan myös ruokajuomana. Joskus meijeriltä tuli voipaketti paluupäntikän päällä.

Raahen meijeri oli tuolloin Kaupakadun eteläpäässä. Jossakin vaiheessa meijerin johtajana oli **Veera Laukkanen**?

Paavolan Lapinkylän (nyk.Sii-kajoen Tuomioja) mummulassa oli vielä 50-luvulla käytössä separaattori, jota veivaamalla saatiin maidosta kerma ja kurri irlle.

Kermasta kinnuttiin voita pystykirnalla tai veivikäyttöisellä vaakaversiolla. Kotivoi suolattiin säilyvyyden takaamiseksi. Mummulan voipinnalla näkyi suolakiteitä!

Maalaisvoita oli pula-aikoina kovaa kauppatavaraa erityisesti kaupungeissa. Kuulin hiljattain, että vielä 50-luvulla pyhäjoisissa kaupoissa sai maksaa ostoksensa kotivoilla.

Ennen separaattorin keksimistä kerman annettiin nousta vastalypsetystä maidosta pintaan laakeissa sahanpurukan alle. Päntikät vietiin jollakin lastalla ja siitä saatiin voita kirnuamalla.

Vielä 50-luvulla oli melkein joka mökissä pari kotitarvelehmää. Nykyään navetat ovat kuin pikkutehtaita lypsyautomaatteineen. Rakenemuutos on ollut huikea.

P.S.: Sain tarkennusta edellisiin

kuuviin **Rajaniemen Toivoita**.

Syyskuun kuvan traktori on neuvostoliittolainen DT-14, jota kansan suussa kutsuttiin nimellä Täystuho, koska tuolloin käytettiin yleisesti hyönteisyrkkyä DDT-jauhetta eli kauppanimeltään Täystuhoa. DT-14:ssä oli yksisylinterinen bensiinillä käynnistettävä moottori, joka lämpimisen jälkeen laitettiin käymään dieselöljyllä. Puristussuhdetta muutettiin jollakin ihmekonstralla kesken käynnin, että moottori voi toimia dieselinä. Traktoria voitiin ajaa sekä etu-että takaperin.

Ohjauspyörän ja istuimen paikat voitiin vaihtaa. Traktoria valmisti Ukrainan SNT:n Harkovan tehdas.

Lokakuun kuva esittää perunan ISTUTUSTA keväällä 1962 Rajaniemessä. Toinen vasemmalta on Toivo Rajaniemi. Mies vasemmalla on **Sergei Rajaniemi**, Toivon setä, joka oli käymässä Kanadasta. Kolmantena on **Anna Antioja Viirteestä**, neljäntenä Toivon isä **Altti** ja viidentenä **Lyydi**, Toivon äiti. Hevonen on hyväluontoinen ruuna Pekka.

Fennovoima etsii paikallista yhteyshenkilöä

Fennovoima perustaa Pyhäjoelle paikallistoimiston. Toimisto on kaikille avoin kokoontumis- ja keskustelupaikka, jossa tarjolla on lisätietoa Fennovoimasta ja ydinvoimahankkeesta.

Etsimme nyt toimistolle osapäiväistä paikallista yhteyshenkilöä hoitamaan ydinvoimatiedotusta. Yhteyshenkilöitä toivomme:

- paikallisten olojen tuntemusta
- kiinnostusta energiakysymyksiin
- kokemusta viestinnästä
- kykyä mutkattomaan yhteistyöhön monenlaisten ihmisten kanssa

Lisätietoja tehtävästä antaa Fennovoiman kehityspäällikkö Juha Miikkulainen, puh. 0207579205, 0500-836585, juha.miikkulainen@fennovoima.fi

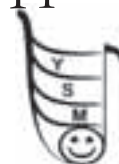
Hakemukset tulee toimittaa Fennovoimalle 18.12. mennessä osoitteeseen juha.miikkulainen@fennovoima.fi.

FENNOVOIMA

JOULUKONSERTTI

To 20.12.2007 klo 19.00
Pyhäjoen seurakuntatalolla.
Vapaa pääsy.

Tervetuloa!

Kuvituksen arkku hirtilläheinen

MAAKELLARIN KATOLLE

meno ehdottomasti kielletty!

Sirkka ja Kalevi Ollila

Herkkua monenlaista...

Palvelemme 30.12. asti sunnuntaisin klo 12-21. Tervetuloa!

S-marketissa glögi- ja piparitarjoilu sekä arvontaa torstaina 13.12. klo 9-18!

Tervetuloa!

Pouttu kermamarinoitu possun sisäfilee

895 kg

279

Atria marinoidut broilerin fileesuikaleet 400 g (6,97/kg)

595

HK porsaan ulkofilepala maustamaton n. 1,2 kg, kg

199

Atria Grillinakki 900 g (2,11/kg)

179

Vaasan Ruispalat 12 kpl 660 g (2,71/kg)

1490

Kalaneuvos savukirjolohifile, kg

209

Kulta Katriina kahvi 500 g (4,18/kg)

279

Pepsi ja PepsiMax 1,5 l 2-pack (0,66/l) sis. pantit

189

Valio Aura Sinihomejuusto 170 g (11,11/kg)

099

Atria Italian-, Perunaja Punajuurisalaatti 500 g (1,98/kg)

159

Espanjan luumutomaatit 500 g (3,18/kg)

129

Espanjan kurkku, kg

Bonusta jopa 5%

S MARKET

Pyhäjoki

Vanhatie 52 puh. 044-788 4954, 044-788 4955

MARKET

TARJOUKSET VOIMASSA
PE-LA

PÍRKKA

K PLUSSA

K-MARKET EVÄSKONTIN JOULUNAVAUS!

TERVETULOA SYÖMÄÄN!

PERJANTAINA 7.12.
TARJOAMME 500 ANNOSTA
LOHIKEITTOA ILMAISEKSI
ALKAEN KLO 10.

TERVETULOA!

TUORE LOHIFILE
Norja

6⁹⁹
kg

**PRESIDENTTI
KAHVI**
500g

ETUSI 1⁵⁰

5⁰⁰
2 pkt

JOULUTÄHTI
Suomi
norm. hinta 4.99

ERÄ!

2⁹⁹
kpl

**OMAN TALON
KARJALANPAISTI**

9⁹⁵
kg

**MYLLYNPARAS
TORTTUTAIKINA**
1 kg

3⁰⁰
2 pkt

APPELSIINI
Navelinas
Espanja

0⁹⁹
kg

**HAAPALAN
JUUSTOLEIPÄ**
500g

3⁹⁹
kpl

2 / talous

Viikonloppuna arvomme joka päivä kävijöiden kesken joulukinkun, arvo 47e

KINKKUARPA 7.12.

Nimi: _____
Osoite: _____
Puh: _____

KINKKUARPA 8.12.

Nimi: _____
Osoite: _____
Puh: _____

OLVI III-OLUT
24 x 0,33L

14⁹⁰
2 x 12-pack
sis. pantit 2,40

VAIN PERJANTAINA 7.12.

**TUORE
SILAKKAFILEE**

ERÄ!

3⁹⁹
kg

VAIN LAUANTAINA 8.12.

**INGMAN
POHJANPOIKA
KERMAJUUSTO**
1 kg

4⁹⁹
pkt
1 / talous

**FAZER
SUKLAA-
KONVEHDIT**
300g

ETUSI 1⁵⁷

8⁰⁰
3 pkt

**ATRIA
UUNILENKKI**
400g

0⁴⁹
pkt
1 / talous

**PIRKKA
TALOUSSOKERI**
1 kg

0⁶⁹
pss
2 erä / talous

Palvelemme:
ma-pe 8-21, la 8-18, su 12-21

MARKET

EVÄSKONTTI

Vanhatie 44, 86100 Pyhäjoki
(08) 433 186, toni.perala@k-market.com

KAUPPIAS HOITAA HOMMAN

www.k-market.com